

Եպիսկոպոս Քեյթ Բ. Մաքմալին

Նախագահող Եպիսկոպոսության Երկրորդ Խորհրդական

Պարտականության մեր ուղին

Դպրուականության համար պահանջվում է ոչ թև կառուպնելուքուն, այլ զանազանություն: Դա ոչ թև պարզապես օրինական է, այլ առաքինի:

Սա անհանգիստ աշխարհ է: Տարածայնություններ և աղյուսներ են ամենուոր: Երբեմն թվում է, թե մարդկությունն ինը քրիստոնեականությունից դուրս է եկել:

Նախանշելով մեր օրենքը, Տնին ասեն է. «Երկինքները պիտի ցցնցվնեն, և նմանապն երկիրը. և մեծ նեղություններ պիտի իննեն մարդկանց զավակների մնջ, բայց ինչ ժողովրդին են կապահպանեն»:¹ Մենք պնտը է մնապնս սփոփվննը այս խոստումով:

Թենպես աղյուսները լիովին խախտում են «մեր հանդարտ կնճակերպը»,² դրանք չպնտը է հավետ խաթարն մեր կյանքը: Կրանք կարող են «զարթնեցնել [մեզ] ի հիշեցումն»,³ «զարթնեցնել մեզ ի զգացումն [մեր] պարտականության առ Աստված»,⁴ և պահել մեզ մեր «պարտականության ուղղության»:⁵

Երկրորդ Համաշխարհայինի տարիներին Հոյանդիայում Կասպեր թեն Բում ընտանիքը օգտագործում էր իրենց տունը որպես թաքստոց նրանց համար, ովքեր հնտապնդվում էին նացիստների կողմից: Դա իրենց քրիստոնեական հավատքով ապրելու կերպն էր: Ընտանիքի չորս անդամները սպանվեցին այդ

ապաստանը տրամադրելու համար: Քորի թեն Բումն ու նրա քոյքը, Բերսին, սովորական ամսագրերին տխրահռչակ Ռավինաբությի Համականնտրոնացման ճամբարում: Բերսին մահացավ այնտեղ, իսկ Քորին ողջ մնաց:

Շավինսբրուքում Քորին և Բերսին սովորեցին, որ Աստված օգնում է մեզ ներնկ: Պատերազմից հետո,

Քորին որոշել էր կիսվել այդ ուղինքանվ: Մի առիթով, Գնրմանիայում նա այդ մասին նկույթ ունեցավ պատերազմից տուժած մի խումբ մարդկանց առաջ: Նրա ուղինքը էր.

«Աստված ներում է»: Այդ ժամանակ էր, որ Քորի թեն Բումի հավատարմությունն օրինություն բերեց:

Սի մարդ մոտնցավ նրան և նա ճանաչեց ճամբարի ամենադաման պահակներից մեկին: «Դուք Ռավինաբությունը նշնչիք ձնը խոսքում, ասաց նա, - նև այնտեղ պահակ նմ նեղի: Սակայն դրանից հետո նս դարձնել նմ քրիստոնյա»: Նա բացատրեց, որ փնտորն էր Աստծո ներողամսությունը իր գործած դաժանությունների համար: Նա մնկնեց իր ձնքը և հարցրեց: «Դուք կներթ՝ ինձ»:

Քորի թեն Բումն ասաց.

«Մի քանի վայրկյան էր, ինչ նա կանգնած էր այնտեղ, ձնքը մեկնած, սակայն ինձ համար, կարծնս, ժաման անցան, մինչ նս պայքարում էի նրբեկ ինձ համար ամենադժվար բանն անելու համար:...»

Ուղինքը, որ Աստված ներում է, ունի ... պայման, որ մենք ներներ նրանց, ովքեր վիրավորեն նն մնզ ...»

«Օգնիր ինձ», - նս լուռ աղոթում էի: «Ես կարող նմ բարձրացնել իմ ձնքը: Ես կարող նմ դա անել: Զգացմունք տուր ինձ»:

... Փայտացած, մնկանիկորենն, իմ ձնքը խորեցի ինձ մնկնված ձնքը մեզ: Այդ պահին մի աներեւակայնի բան տնի ունեցավ: Հոսանքը իմ ուսներից հոսնց դնայի ձնքներս և հորդնց միացած ձնքների մնջ: Եվ այս այդ բուժիչ ջնորմությունը, կարծնս, հեղնդնց իմ ողջ եւթյունը՝ արցունքներ առաջացնելով իմ աչքներում:

«Իմ ողջ սրտով նս ներում նմ քնզ, նդբայր», - արտավում էի նս:

Երկար տևեց պահը, որ մենք սնդմնի էինք միմյանց ձնքները, նախկին պահակը և նախկին բանտարկյալը: Ես նրբեք չնմ զգացնել Աստծո սնրն այդքան ուժգին, որքան այդ ժամանակ».⁶

Նրանց համար, ովքեր զգուշանում են չարից և ապրում են պատշաճ կյանքով, ովքեր ձգտում են ավելի պայծառ օրվա և պահում են Աստծո պատվիրանները, ամեն ինչ ավելի ու ավելի լավ կարող է իննել չնայած ողբերգությանը: Փրկիչը մնզ

օրինակ է ծառայնլ: Գնքսնմանի խաչից և գերնզմանից Նա հաղթանակած բարձրացավ, կյանք և հույս պարզենուվ բոլորին: Նա կրկին խնդրում է՝ «Եկ հենտևիր ինձ»:⁷

Նախազահ Թումաս Ս. Սոնսոնը խորհուրդ է տվել. «Եթև ուզում ննք մեր գլուխը բարձր քայլել, պնտը է կյանքում մեր ավանդը ներդնենք: Եթև ուզում ննք ավարտին հասցնել մեր ճակատագիրը և վերադառնալ ապրելու մեր Երկնային չոր հետ, պնտը է պահնենք Նրա պատվիրանները և Փրկչին ընդունենք որպես մեր կյանքի օրինակ: Այդայսով, մենք ոչ միայն կիասնենք հավերժական կյանքի մեր նպատակին, այլև կինոանանք աշխարհից ավելի հարուստ և ավելի զարգացած, քան եթև մենք չափուինք և ջրառարդինք մեր պարտականությունները»:⁸

Սուրբ Աստվածաշնչում տրված նն այս ոգիշնչող խոսքները. «Բոլոր խոսքի վախճանը լսնենք. Աստվուածանից վախնցիր և Նրա պատվիրանները պահիր. որովհենտև սառ և սանև բան մասդիմ ենանալու»:⁹

Ի՞նչ է դա, որ պարտականություն է կոչվում:

Պարտականությունը, որի մասին նս խոսում եմ, այն է, ինչ մեզանից ակնկալում է անել և լինել: Դա

բարոյական հրամայական է, վեր անհատներից և համայնքներից, որը ճիշտ է, ճշմարիտ և պատվիլի: Պարտականության համար պահանջվում է ոչ թե կատարելություն, այլ ջանափրություն: Դա ոչ թե պարզապես օրինական է, այլ առաջինի: Այն վերապահված չէ ուժեղների կամ բարձր դիրք ունեցողների համար, այլ փոխարժենք հիմնվում է անձնական պատասխանատվության, ազնվության և քաջության վրա: Պարտականություն կատարելը հավատքի արտահայտում է:

Նախազահ Սոնսոնն ասել է այդ մասին. «Ես սիրում և փայփայում եմ ազնվազարմ պարտականությունը բառը»:¹⁰ Հայուս Քրիստոսի Եկեղեցու անդամների համար պարտականության մեր ուղին մեր առօրյա կյանքում մեր ուխտերը պահեն է:

Ո՞ւմ և ի՞նչի ենք մենք պարտականությամբ կապված:

Նախ, պարտավորության մեր ուղին տանում է դնախ Աստված՝ մեր հավերժական չայրը: Նա է փրկության ծրագրի հեղինակը, նրկների և նրկրի ստորագրը, Ադամի և Եվայի Արարիչը:¹¹ Նա է ճշմարտության աղբյուրը,¹² սիրո մարմացումը¹³ և Քրիստոսի միջոցով պատճառը փրկագնման:¹⁴

Նախազահ Չողենք Ֆ. Սմիթն ասել է. «Այն ամենը, ինչ մենք ունենք, զայիս է [Աստծուց] ... Ներքուստ և արտաքուստ մննք սովոր անկենդան կավի մի կտոր ննք: Կյանքը, բանականությունը, իմաստությունը, դատողությունը, դատելու կարողությունը, այս ամենը պարզեներ նն Աստծուց մարդկանց զավակներին: Նա մեզ պարզենում է ֆիզիկական ուժ, ինչպես նաև մուավոր կարողություններ: Մենք պնտը է մնացած Աստծուն մեր բանականությամբ, մեր կարողությամբ, մեր հասկացողությամբ, մեր իմաստությամբ և մեր ումնցած ողջ ուժով: Մենք պնտը է ձգտեներ բարիք գործել աշխարհում: Աս է մեջ պարտականությունը»:¹⁵

Մենք չենք կարող չայր Աստծո հանդեպ մեր պարտականությունը կատարեն, ներ նմանապես չվարվներ Աստծո Որդու՝ Տնի Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ: Նրանցից մեկին նրկրապագնությունը համար պնտը է նրկրապագն նաև միուսին, քանզի Հայրը նշանակն է, որ միայն Քրիստոսի անունով և Նրա անվան միջոցով կարող է մարդը լիովին իրականացնել այդ պատասխանատու պարտականությունը:¹⁶ Նա մեր Օրինակն է, մեր Քավիչը և մեր Թագավորը:

Տղամարդիկ և կանայք, տղաներն ու աղջկեները, կատարելով իրենց պարտականությունը Աստծո հանդեպ, ոգեշնչվում նն կատարելու իրենց պարտականությունը միմանց, իրենց ընտանիքի, իրենց նկնդցու և ազգի, այն ամսնի հանդեպ, ինչը իրենց հոգածությանն է վստահված: Նրանք պարտականությամբ կապված նն՝ մնացածու իրենց տաղանդները և լինելու օրինապահ, պարկեցու մարդիկ: Նրանք դառնում նն խոնարհ, հնգ ու մնդմ: Չսպածությունը հաղթում է հաճոյքներին տրվելուն, հնազանդությունն է առաջնորդում նրանց ջանափրությունը: Խաղաղությունն է իշնում նրանց վրա: Քաղաքացիները դառնում նն օրինապահ, համայնքները առատաձնուն, իսկ հարևանները դառնում նն ընկերներներ: Երկնային չայրը գործանում է, նրկիրը խաղաղվում է, և այս աշխարհը դառնում է ավելի լավ վայր:¹⁷

ԻՆՉՎԵ՞Ս ԵՆՔ ՄԵՆՔ ԻՄԱՆՈՒՄ ՄԵՐ պարտականության ուղին ՆԳՆԱԺԱՄԻ ԺԱՄԱՆԱԿ:

Մենք աղոթում ենք: Դրա միջոցով է ամեն մնկը հաստատ իմանում, դա ամեն մնկի կյանքի գիծն է դնալի երկինք: Պետք է Առաքյալն ասել է. «Տիրոջ աչքները արդարների վրա են, և Նրա ականջները դնալի նրանց աղոթքը»:¹⁸

Խոնարի, ամենդ, ոգեշնչված աղոթքը մնացած յուրաքանչյուրի համար մատչելի է դարձնում աստվածային առաջնորդությունը, որի կարիքը մենք այնքան շատ ունենք: Բրիգամ Յանզը խորհուրդ է տվել. «Երբեմն մարդիկ խճանկում են, հոգսնով բնունվում և անհանգությամբ լցվում, ... սակայն մեր դատողությունն ասում է մեզ, որ մենք պատուականությունն է՝ սպորել»:¹⁹

Հիսուսը սովորեցրել է.

«Դուք պնտը է արքուն կենաք և միշտ աղոթենք, որ չինի թե մտնեք գայթակղության մեջ, ...

Ուստի դուք պնտը է միշտ աղոթենք չորը՝ իմ անունով, ...

Աղոթենք չորը ձեր ընտանիքներում, միշտ իմ անունով, որպեսզի ձեր կանայք և ձեր զավակները կարողանան օրինվեն»:²⁰

Որպեսզի աղոթքները գորավոր լինեն, դրանք պնտը է ներդաշնակ լինեն երկնային ծրագրին: Հավատքով աղոթքը պնտություն է տալիս, նրա նման ներդաշնակություն կա, և այն առաջանում է, եթե աղոթքները ոգեշնչվում են Սուրբ Հոգու կողմից: Հոգին հայտնում է, թե ինչպիսին պնտը է լինեն մեր խնդրանքները:²¹ Եթե այդ ոգեշնչված առաջնորդությունը բացակայում է, մենք հակառակում ենք «չար կերպով խնդրեն»,²² ձգտելով որ ոչ թե «Նրա կամքը»,²³ այլ մեր կամքը լինի: Կարևոր է, որ աղոթելիս Սուրբ Հոգու կողմից առաջնորդվենք, և կարևոր է, որ լուսավորվենք այդ նույն Հոգու կողմից աղոթքի պատասխանը ստանալիս: Նման աղոթքը առաջ է բնրում երկնքի օրինությունները, որովհետու մեր Հայրը «գիտն թե ինչ բաննը պնտը են [մեզ], նրանից խնդրելուց առաջ»,²⁴ և Նա պատասխանում է ամեն անկենդ աղոթքի: Ի վերջո, Հայրը և Որդին են խոստացնել. «Խնդրենք և կտրուի ձնզ. որոննենք և կգտնենք, դուքը թակնենք և կլացուի ձնզ»:²⁵

Ես իմ վկայությունն եմ բնրում, որ պարտականության մեր ուղին պարզորոշ գծված է անբաժանելի հավատքով առ Աստված,

հավելրժական Հայրը և Նրա Որդին, Հիսուս Քրիստոսը, և աղոթքի զորությունը: Այդ ուղին պնտը է անցնեն Աստծո բոլոր զավակները, ովքնը սիրում են Նրան և ցանկանում են պահել Նրա պատվիրանները: Երիտասարդներին այն տանում է դնալի անձնական նվաճումներ և նախապատրաստություն, մններին այն տանում է դնալի նորոգված հավատք և վճռականություն, տարնց սերնդին այն օգնում է մինչև վերջ ապրել արդարակեցորդնեն և տալիս է տուկալու հնոանկար: Ցուրաքանչյուր հավատարիմ ձանապարհորդի այն գինում է Տիրոջ ուժով, պաշտպանում է նրան օրվա չարիքներից, և օժտում է նրան գիտելիքով, «որ բոլոր խոսքի վախճանն է՝ Սատվիածանից Վախճայիր և նրա պատվիրանները պահիր. որովհետև սա է ամեն բանն ասպարի հաւանար»:²⁶ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՐՈՒՄՆԵՐ

1. Առվան 7.61; շնդագրում ավելացված է:
2. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 156.
3. Սովոր 1.17
4. Ալմա 7.22
5. Հնաման 15.5
6. Corrie ten Boom, *Tramp for the Lord* (1974), 54–55.
7. Դուկաս Ժ.22
8. Թոնաս Ա. Սոնասն, օգտագործված է թույլտվությամբ:
9. Ժողովող Ժ.13; շնդագրում ավելացված է:
10. Thomas S. Monson, “Duty Calls,” *Ensign*, May 1996, 43.
11. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 20:19:
12. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 93:36:
13. Տես Ա. Հովհաննես Դ.8:
14. Տես Հովհաննես Գ.16, Հնաման 5.10–11:
15. Joseph F. Smith, in Conference Report, Oct. 1899, 70; շնդագրում ավելացված է:
16. Տես Սորոնի 10.32–33, Վարդապետություն և Ուխտեր 59:5:
17. Տես Ալմա 7.23, 27:
18. Ա. Սուտրոս Գ.12:
19. 19. *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* (1997), 45; շնդագրում ավելացված է:
20. Յ Նախի 18.18–19, 21:
21. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 50:29–30:
22. Հակոբոս Դ.3:
23. Սատրենս Օ.10:
24. Սատրենս Օ.8:
25. Սատրենս Է.7; տես նաև Զողնի Սմիթ թարգմանություն, Սատրենս 7.12–13, Սատվածաշնչան հավելվածում:
26. Ժողովող Ժ.13, շնդագրում ավելացված է:

